

24 (SF, DF, EL, Holger Graversen (S) og Jytte Wittrock (S)).

Første næstformand (Birte Weiss):

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 150: Forslag til lov om ændring af lov om værdipapirhandel m.v. (Regelforenkling, overtagelestilbud, tavshedspligt og partsbegreb, koncerninterne transaktioner, præcisering af Finanstilsynets adgang til at indhente oplysninger).

Af økonomiministeren (Marianne Jelved).
(Fremsat 17/12 98. Første behandling 14/1 99. Betænkning 8/4 99. Anden behandling 15/4 99).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 98 stemmer.

Første næstformand (Birte Weiss):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden behandling af lovforslag nr. L 174: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om seniorydelse og lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. (Fleksibel efterløn m.v.).

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).
(Fremsat 5/2 99. Første behandling 12/2 99. Betænkning 14/4 99).

Der var stillet 22 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Bjarne Laustsen (S):

Jeg ved godt, at det kan være farligt at se tilbage, når man er så tæt på målstregen, for man risikerer jo at snuble; men det har alle dage været god socialdemokratisk fornuft at lære af de ting, man har oplevet, så selv om vi er tæt ved målstregen med efterlønnsreformen, synes jeg alligevel, at det er værd at knytte et par ord til det hændelsesforløb, der i over et halvt år næsten daglig har ryddet forsiderne.

Først og fremmest er det værd at holde fast i, at det, der undervejs blev udråbt til at være Socialdemokratiets Waterloo, faktisk er blevet en god forretning og en god ordening, som befolkningen har taget til sig. Kun 5 pct. har afmeldt efterlønskotingentet, og når vi kommer ud til møder om efterlønnen, viser det sig, at befolkningen faktisk har stor forståelse for, at vi med den demokratiske udvikling in mente var tvunget til at handle, hvis ikke Danmark skulle få en kritisk mangel på arbejdskraft. Folk forstår, at danskernes valg stod mellem at udnytte seniorernes ressourcer bedre eller acceptere en markant nedgang i velstanden.

Folk kan ikke lide, når man ændrer det, de kender, slet ikke når man glemmer at informere dem ordentligt om hensigterne først. Efterlønsforløbet er derfor ikke noget, vi har i sinde at gentage; men vi kan være stolte af, at det med alle odds imod os gennem godt politisk håndværk er lykkedes os at lave en ordening, som seks partier og deres 142 mandater bakker op om, og det selv om flere af partierne ellers længe har villet afskaffe efterlønsordningen helt. Med reformen har vi effektivt fjernet befolkningens motiver til at hamstre efterløn.

Når jeg kalder efterlønnsreformen et godt politisk håndværk, er det et svar på tiltale. Dele af medie billedet har kritiseret os for at have lavet for mange ændringer undervejs . . .

Første næstformand (Birte Weiss):

Der bliver gjort opmærksom på, at der tales så meget i salen, at det er umuligt for ordførerne at høre, hvad der bliver sagt, så jeg skal bede om, at man, hvis man ikke kan tie helt stille, så i hvert fald dæmper sin tale stærkt.

Bjarne Laustsen (S):

Men det er just en usaglig kritik. Vi har lavet små ændringer, præciseringer og justeringer, som man altid gør, når man skal lave et stort forlig, men vi har hele vejen igennem holdt den oprindelige ånd. Det her skal være en anstændig reform, og det er i sandheden blevet en anstændig reform.

Vi har med mange overgangsordninger sikret, at alle, der er berettiget til efterløn i dag, også i fremtiden vil være det. Vi har holdt vores såkaldte efterlønslofte. Det er blevet sikret, at nedslidte danskere også i fremtiden kan trække sig tilbage som 60-årige, og vi har sikret en tilbagetrækning med en ordning, der er så solidarisk, at både Enhedslisten og SF anbefaler folk at tilslutte sig. Det kan jeg godt forstå, for vi har jo eksempelvis sørget for, at de allersvageste, de ledige, får bedre kår end hidtil – 1.000 kr. mere om måneden får de i bedste fald.

Jeg er glad for, at drillerierne nu ser ud til at være forstummet, og at sagligheden har taget over, for befolkningen har krav på at vide, at man kun skal være på efterløn i 9 måneder, før man har tjent sit kontingent ind igen. Befolkningen har krav på at vide, at hvis man skulle få en lige så god pension fra en privat pensionsopsparing, ja, så skulle man indbetale et månedligt beløb, der er fem til seks gange større end efterlønskontingentet.

Befolkningen har også krav på at vide, at vi med de seneste ændringer har givet dem fuld tilfredshed eller pengene tilbage. Hverken unge eller gamle bør være i tvivl om, at den nye efterlønsordning er en god forretning for alle.

Aage Frandsen (SF):

Med det, den socialdemokratiske ordfører, hr. Bjarne Laustsen, sagde, er jeg lidt i tvivl om, om det overhovedet er den samme lov, jeg tror vi skal behandle, som den hr. Bjarne Laustsen tror vi behandler.

Hvis man skal fortælle noget om, hvordan man laver ordentlig lovgivning, så kan man jo f.eks. også fortælle om, hvordan man laver elendig lovgivning, elendig forberedelse af en lovgivning. Og der er det her lovforslag, som

nu et flertal i løbet af kort tid vil vedtage, et eksempel på en elendig forberedelse, en elendig beslutningsproces, indholdet er elendigt, og man ved i en række tilfælde ikke, hvad det, man vedtager, rent faktisk betyder.

Det er et eksempel på, at når vi lovgiver herinde, skal man ikke træffe en beslutning midt om natten, der bygger på ting, som stort set kun kendes af nogle få mennesker, og hvor de mennesker, der træffer beslutningen, ikke har forudsætninger for at kende dem. Det er et eksempel på, at man træffer nogle beslutninger uden at vide, hvad konsekvenserne dybest set er.

Vi taler så meget i Folketinget om, at vi skal lovgive på en sådan måde, at der er ordentlig kvalitet i den, men ordentlig kvalitet forudsætter ordentlig forberedelse.

Hvis man vil have disse ændringer eller nogle tilsvarende lavet, så skulle man selvfølgelig have nedsat en kommission, et udvalg, der havde forberedt det et års tid i forvejen, så skulle man have sagt til befolkningen, at man kunne forestille sig de og de ændringer, og så kunne befolkningen have diskuteret det.

Det her er en beslutning, der blev truffet midt om natten, og en række af de mennesker, der stemmer for det i dag, anede slet ikke, at den beslutning var truffet. De blev nødt til at tage det til efterretning efterfølgende. Og så viser det sig også, at der var en masse ting, som man slet ikke havde taget højde for, og det har man så rettet efterfølgende. Det betyder jo så alligevel, at til trods for alt det her, er der en masse ting i det her, der er meget, meget urimelige.

Jeg vil foreslå, at folketingsmedlemmerne læser betænkningen, og at de læser bilagene, der er optrykt i betænkningen. Deraf vil jo fremgå, at det skønsmaleri, som den socialdemokratiske ordfører kom med, gælder for nogle enkelte mennesker, som man godt kan finde. Men det, der er tilfældet her, er, at man klart forringer vilkårene for mennesker, der er lavtlønnede og ønsker at arbejde lidt ved siden af. De, der førhen benyttede sig af 200-timers-reglen og har en lav timelønindkomst, sætter penge til ved den her ordning. De sætter klart penge til ved den her ordning. Det fremgår helt tydeligt af de beregninger, som også Arbejdsministeriet har lavet.

For det andet viser det sig, at de mennesker, som har en stor timeløn ved siden af og gerne vil arbejde meget ved siden af deres efterløn, kan hæve 52.000 kr. ved siden af, selv om de slet ikke har brug for det. Det viser sig også, at

mennesker på baggrund af det her ved deres livsindkomst fra det tidspunkt, hvor de går på efterløn som 60-årige, og så frem til det tidspunkt, hvor de afgår ved døden, sætter penge til ved det. De sætter penge til ved det.

Det gør de under forudsætning af, at de arbejder, indtil de er 60 år og så derefter vælger at gå på efterløn. Og det vil sige, at det er de mennesker, som efterlønsordningen først og fremmest var tænkt til – nemlig folk, som er fysisk arbejdende, nedslidte, men efterhånden er der også andre, fordi man gør op, at nedslid er andet end fysisk arbejde – som ikke kan vælge, fordi de er nedslidte, og det er de mennesker, der er tvunget til at gå på efterløn som 60-årige, som sætter penge til ved det.

Så ved jeg godt, at socialdemokraterne altid kommer med eksemplet på de mennesker, som har været langtidsledige, inden de gik på efterløn. Og det er rigtigt; her kan man finde eksempler på, at de tjener på det, men den store gruppe sætter penge til, og det er det, der vil ligge i disse ting, og det ligger der stadig væk, selv om der er tale om, at man kommer med ændringsforslag. Det ligger der stadig væk.

Vi havde et klart ønske om, at man skulle have mere fleksibilitet. Der er kommet lidt mere fleksibilitet, ikke mindst for de velstillede, men disse meget bureaukratiske regler, som stadig væk gælder for mennesker, som vil arbejde lidt ved siden af, er der.

Det løfte, som nogle partier har givet om, at nu skulle det være sådan, at hvis folk gerne vil skrive en bog i deres fritid, mens de var efterlønnere, skulle de have mulighed for det, er jo ikke indfriet. Der er jo stadig væk en masse bureaukratiske regler omkring de her ting. Hvis man har nogle bistader og gerne vil sælge lidt honning ved siden af, så risikerer man, også selv om man har nogle få bistader, at det bliver modregnet.

Der er en række ting i det her, hvor man må sige, at det da ikke kan have været meningen med det. Det kan da ikke være det, som politikerne, også socialdemokrater, ville med den her efterlønsordning.

Vi havde sagt to ting, som vi gerne ville. Den ene var, at der skulle være større fleksibilitet. Den andet var, at man var nødt til at sørge for, at modregning af kapitalpension blev ligestillet med andre, og vi har sagt, der skulle være et bundfradrag. Det kom så også i anden omgang.

Ellers mener vi, at de solidariske principper, som har ligget i efterlønsordningen, selvfølgelig

skulle bevares, og det er det, der er svigtet her. Der er tale om, at man individualiserer efterlønsordningen, og at man bevæger sig væk fra det, som man kan sige var de grundlæggende principper i den.

Det, at man nu også er endt med at sige, at nu skal folk have en privat konto, hvor de kan trække pengene ud, viser, hvor langt man er kommet ud: For at redde situationen er man nødt til at acceptere det individualistiske. Jeg forstår godt, at Venstres ordfører, da man fik det gennemført, sagde, at det er ren venstrepolitik, for det er jo blevet til det her med, at en solidarisk ordning i langt højere grad bliver til en individualistisk ordning.

Der er nogle af de stillede ændringsforslag, som vi sådan set godt kunne acceptere. Der er andre ændringsforslag, som vi klart er imod, men da vi ikke vil have fingre i den her lovgivning overhovedet, fordi den i bund og grund er noget mismask og den er usolidarisk, så undlader vi at stemme til samtlige ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Vi kunne jo høre her til sidst, at hr. Aage Frandsen lider af så meget berøringsangst, at han helt afholder sig fra i det hele taget at stille ændringsforslag.

Hr. Aage Frandsen brugte udtrykket skønmaleri i sit indlæg, men hvad er det for et maleri, som hr. Aage Frandsen her forsøger at stå og male bl.a. set i forhold til modregningsproblematikken?

Det er rigtigt, sådan som hr. Aage Frandsen har refereret reglerne i det nye lovforslag, men hr. Aage Frandsen glemte en meget væsentlig ting. Det fremgår nemlig både af svarene i sagen, og det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at netop modregningsproblematikken vil man kigge nærmere på, og man har bedt trepartsudvalget, altså arbejdsmarkedets parter, om at kigge på modregningsproblematikken. Når man har valgt den model, er det, fordi man ønsker at have den samme modregning på efterlønnen, som man har på dagpengene, og derfor skal der være den sammenhæng og den linje, der ligger i det her.

Hr. Aage Frandsen kom ind på spørgsmålet om bistader. Det er jo ikke rigtigt. Det er klart og tydeligt blevet sagt i den her forbindelse, at fordi man har et par bistader og det har karakter af hobbyvirksomhed, er der ikke tale om

modregning nogen steder. Det fremgår også af de diskussioner, vi har været igennem.

I øvrigt undrer det mig, at hr. Aage Frandsen lige pludselig er drejet 180 grader. Jeg husker fra førstebehandlingen, at hr. Aage Frandsen til sidst, godt nok lidt nødtørftigt, erklærede, at der rent faktisk stadig væk var tale om en solidarisk ordning. Men jeg kan høre, at det er hr. Aage Frandsen gået væk fra igen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Hr. Aage Frandsen er i tvivl om, hvorvidt det er det samme lovforslag, vi taler om. Det kan jeg forsikre hr. Aage Frandsen om at det er, og det er jo den ordning, vi fremtidssikrer, når vi nu er fremme ved målstregen.

Jeg vil også gerne referere fra førstebehandlingen, hvor vi jo havde en debat i gang også om de mål og midler, for hr. Aage Frandsen siger, at der skulle være nedsat kommissioner og alle mulige professorer skulle have været inde og sige, hvad der skulle ske med hensyn til en reform af efterlønsordningen; men det forhindrer jo ikke noget politisk parti i at melde ud, hvad man gerne vil. Og dér ved vi jo, at SF stort set nøjagtigt har meldt det ud, som vi har lavet her, bortset fra det ekstra kontingent og bortset fra finansieringen, men med hensyn til fleksibilitetsregler og en lang række andre ting er det stort set det samme som det, vi har gennemført her.

Så siger hr. Aage Frandsen, at det kun er nogle enkelte personer, der får en forbedring. I 1997 var der 6.000 ledige, som gik fra ledighed og på efterløn, og det er dem, der får den bedste forbedring her.

Det, vi har sikret her, er også, at de ledige og nedslidte fortsat kan gå på efterløn, når de er 60 år.

Så jeg vil holde fast i, at det er en god ordning. Set over fem år er der ingen forringelser.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Den ordning, vi har nu, er en ordning, som er noget bureaukratisk, men alligevel solidarisk. Den ordning, man laver nu, er langt mindre solidarisk og langt mere individualistisk, men den er mere solidarisk, end hvis man havde en ren privat pengeopsparing i en bank. Har hr. Dyrlund så forstået, at man kan gradbøje begrebet solidaritet, og at man også kan gradbøje begrebet individualisering?

Med hensyn til modregning er det, man får ud af at bruge det princip om, at man modregner krone til krone med det samme, en masse bøvl, og man får en masse uhensigtsmæssigheder, da det simpelt hen ikke kan betale sig for folk at arbejde lidt ved siden af.

Jeg troede, det var en idé, at man skulle have folk til at arbejde ved siden af. Det kan ikke betale sig for de lavtlønnede. Det kan for de højt-lønnede virkelig betale sig, men ikke for de lavtlønnede. De sætter penge til set i forhold til den eksisterende ordning. Det ses jo helt tydeligt af tallene. Det er dér, at jeg ikke kan forstå, at man ikke har taget sig tid til at finde frem til en ordning, så man ikke får alt det bøvl, som man rent faktisk får.

Med hensyn til bistader er det jo sådan, at hvis det er bistader, som kan betragtes som fritidsbesskæftigelse, kun fritid, skal det ikke modregnes, men hvis det begynder at være lidt med, at man sælger honning og sådan noget, så tæller modregningsapparatet. Det, der er det trossede ved det, er, at man i dag jo kan arbejde de dér 200 timer, og det vil så svare til, at man kunne tjene måske 20.000 kr. Hvorfor skal man ikke lade folk have mulighed for det? Det er dér, man har lavet noget, som er bureaukratisk, og det er uhensigtsmæssigt.

Så til hr. Bjarne Laustsen med hensyn til, at vi også har meldt sådan ud: Lad være med at komme med de oplysninger om, at vi i virkeligheden har ment det samme. Det ved hr. Bjarne Laustsen godt er noget rent sludder. Vi har ment det samme på to punkter, hvor Socialdemokraterne kun opfylder det ene af punkterne.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Ja, vi har åbenbart forskellige opfattelser af solidaritet. Men SF må også forholde sig til det forhold, at i dag bruger vi en 17-18 mia. kr. på efterlønsordningen, og hvis den samme udvikling i efterlønnen for de ældre, dem, der bliver 60 år i den kommende tid, vil følge samme takt, så vil vi i år 2005 kunne se, at ordningen vil koste 25 mia. kr. Her mangler vi SF's svar på, hvordan man vil finansiere den opgave.

Når der så tales om modregning, så står der jo klart og tydeligt i »Håndbog i dansk politik«, hvad det er, SF vil, og hvad det er, vi foreslår, når det drejer sig om ekstra arbejde ud over de 200 timer. Der står, at det skal være efter reglerne om supplerende dagpenge, og det er nøj-

agtig det, vi har gennemført. Der er ingen forskel. Sådan er det. Hvis den ordning heller ikke dur, så må SF jo tage fat i den side. Det er nøjagtig de samme regler, vi har brugt her.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelson (RV):

Jeg synes, at det må være på sin plads at prøve endnu en gang at få SF til at anerkende, at vi faktisk har lavet en utrolig god ordning. SF bringer sådan set selv argumentationen på plads ved at henvise til, at det ikke kan svare sig for lavtlønnede at arbejde ved siden af, fordi man bliver modregnet. Jamen det må jo netop betyde, at det faktisk er en utrolig lukrativ ordning, som vi har lavet, altså at ydelsesniveauet, når man går på efterløn, er så utrolig godt, at det åbenbart ikke kan svare sig for lavtlønnede at arbejde ved siden af.

Jeg synes egentlig, at SF selv er utrolig god til at argumentere for, hvorfor det her er en god ordning. Det er en god ordning, fordi de, der har behov for det, fortsat kan gå på efterløn. Vi er kommet væk fra en situation, som var ved at tegne sig i horisonten, hvor vi skulle hæve efterlønsalderen til 62 år – det var der partier der gerne ville – og så måske til gengæld tvinge folk på førtidspension.

Jeg synes, at det ville være på sin plads, hvis SF gik op og anerkendte, at vi faktisk har lavet en ordning, som både er socialt ansvarlig og meget liberal i forhold til, at man kan glide ud af arbejdsmarkedet i stedet for at skulle tage det valg, at enten er man inde, eller også er man ude.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Til hr. Bjarne Laustsen: Så gentager vi det i forhold til førstebehandlingen. Vi har sagt, at man skulle bruge princippet fra supplerende dagpenge i den her forbindelse. Vi har aldrig sagt, at man ikke skulle have et bundfradrag. Princippet er jo ikke det samme, men man bruger de samme regler. Det sagde jeg også ved den lejlighed, og det fremgår også af debatten, som vi har haft i Folketinget tidligere i forbindelse med en forespørgsel, som vi rejste, og det fremgår af en række ting, vi har sagt.

Jeg ved også godt, at hr. Bjarne Laustsen som kilde bruger en håndbog, som vi jo ikke skriver under på indholdet af, nemlig Garodkins håndbog. Jeg underviser selv i gymnasiet og fortæller da mine elever, at den kan de ikke bruge

som kilde – de kan bruge den som vejledning – for partierne godkender den jo ikke. Det har aldrig været partiernes udsagn. Det er hans eget udsagn. Så kan vi sætte noget ind, men det er ham, der retter det. Det kan man da ikke bruge som kilde. Hr. Bjarne Laustsen kan bruge det, som jeg siger, som kilde – og værsgo.

Med hensyn til, hvordan det er med at modregne, fremgår det af de tabeller her, at de, der er lavtlønnede, sætter penge til i forhold til den nuværende ordning, hvis de arbejder ved siden af. De sætter ganske mange penge til. Og så er risikoen jo, at de siger, at så gider de ikke arbejde ved siden af. Det er synd, for mange af dem vil gerne arbejde ved siden af, og man har sagt, at man har brug for deres arbejdskraft.

Derimod for dem, der har en meget, meget høj timeløn, det fremgår også af tallene, dér kan det betale sig at arbejde ved siden af. Og selv om de tjener ganske meget ved siden af, så kan de godt få efterløn. Det synes jeg ikke er specielt solidarisk. Så til det dér med at sige, vi har begrænset med penge, som hr. Bjarne Laustsen var inde på, kan man jo spørge: Hvorfor skal de, der tjener en kæmpehøj gage, have efterløn ved siden af?

Derfor: Hvorfor har man ikke lavet et bundfradrag, og hvorfor har man ikke lavet et loft, som siger, at hvis man tjener utrolig meget ved siden af, så kan man ikke, når man kommer over det loft, få efterløn? Det havde været solidarisk, i forhold til at der er lavtlønnede og der er højtlønnede.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Hr. Aage Frandsen overser stadig væk det faktum, hvad der fremgår af lovforslaget, lovforslagets bemærkninger, at hele den modregningsproblematik, som hr. Aage Frandsen med store armbevægelser står her og forsøger at beskrive, skal tages op til en nærmere overvejelse i trepartsudvalget. Og når man har valgt den løsning, er det, fordi man vil have ens modregningsregler set i forhold til a-kassesystemet. Det faktum overser hr. Aage Frandsen selvfølgeligvis nok med vilje.

Nu skal jeg ikke svare på, hvor hr. Bjarne Laustsen har sine kilder fra, men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at jeg er temmelig sikker på, at hr. Bjarne Laustsen også har sin kilde fra det dagsordensforslag, som SF fremsatte den 31. oktober 1996 under en debat om efterlønnen og modregningsproblematikken, og i det dags-

ordensforslag fremgår det ikke, at SF ønsker et bundfradrag. Jeg kender hr. Aage Frandsen, og jeg kender SF så godt, at hvis man i den anledning ville have indført et bundfradrag i forhold til den modregningsproblematik, så ved jeg også, at så havde SF skrevet det i den dagsorden.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Vi har jo en debat om, hvem der har sagt og skrevet hvad om hvad. Og det var da åbenbart ikke en anbefaling af »Håndbog i dansk politik«, der kan bruges i studerekamrene nogen steder, der blev givet her af hr. Aage Frandsen. Men hvis det ikke er SF, der har lavet det, så må man jo tage afstand fra det, som står deri, som værende SF's politik. Det er så en opgave, som SF må tage på sig.

Når vi taler om noget andet, så går jeg ud fra, som også jeg gengav i førstebehandlingen, at Folkesocialisten er SF's eget blad, og at det er SF'ere, der skriver deri, og fru Christine Antorini har jo her skrevet, at det slet ikke skal være en ordning, at man skal have efterløn, når man er 60 år, men at det udelukkende skal være behovsbestemt. Og jeg vil da godt høre, om jeg kan få bekræftet, at det forholder sig sådan, at Folkesocialisten giver udtryk for, hvad der er SF's politik.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelson (RV):

Det, man kan konstatere, er, at SF's ordfører tilsyneladende fortsat vil insistere på at leve i den illusion, at det, som vi skal sammenligne denne ordning med, er den ordning, der var tidligere, som om vi kunne fastholde den ordning. Jeg mener, at der er bred anerkendelse af, at det faktisk ikke var den situation, vi stod i. Det kunne man netop ikke gøre. Hele øvelsen gik ud på at sikre en god ordning, men en god ordning, som også hang sammen økonomisk fremover, og som havde sociale mål, som den kunne opfylde, og liberale mål, som den kunne opfylde.

Det, SF's ordfører bør gøre, er at sammenligne med de forslag, som var på banen, altså enten at afskaffe efterlønnen fuldstændig eller hæve efterlønsalderen til 62 år. Hvis man gjorde det i stedet for, så ville vi måske kunne få en mere, jeg vil godt kalde det lødig diskussion af, hvorvidt det her er en god ordning eller ej, og så samtidig sammenholde med den problemstilling, som var det meget dårlige i den gamle

ordning, nemlig at man ikke kunne glide ud af arbejdsmarkedet. Det er jo det, som kan lade sig gøre nu med den fleksible efterlønsordning. Det mener jeg faktisk godt kunne trænge til at få en anerkendelse.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Til hr. Poul Erik Dyrhund må jeg sige, at det, vi tager stilling til, er ændringsforslagene, og senere tager vi stilling til lovforslaget, og det kritiserer jeg.

Det er selvfølgelig udmærket, at man anerkender, at det er noget juks at sige, at man skal kigge på modregning senere hen. Det er da godt nok, ja. Men jeg er nødt til at sige, hvad det er, man er ved at vedtage, og det er de nye regler, der nu gælder om udregning.

Så til hr. Bjarne Laustsen: Det, der er i »Håndbog i dansk politik«, er meget forenklet, og derfor synes jeg altså, at hr. Bjarne Laustsen skal lade være at bruge den som kilde. Det har jeg også forstået hr. Bjarne Laustsen i fremtiden vil være varsom med.

Så sagde jeg også til hr. Bjarne Laustsen, at han gerne må bruge mig som kilde. Og under førstebehandlingen sagde jeg også, at når det drejer sig om SF's politik, så var det mig, der var kilden, og ikke det, fru Christine Antorini havde skrevet i Folkesocialisten. Men det er enhver ret i SF at skrive, hvad de mener. Vi har højt til loftet, og man har lov til at mene noget andet, men det betyder ikke, at det er vores politik. Det er fru Christine Antorinis private mening, men det er ikke SF's politik. SF's politik udtrykker jeg ved den her lejlighed, for her har vi aftalt i SF, hvad det er, vi mener.

Med hensyn til det dagsordensforslag, som hr. Dyrhund refererede til, så står der ikke det, hr. Dyrhund siger. Der står, at vi går ind for, at man følger nogle principper. Det er rigtigt, at vi ikke skriver, at man skal lave modregninger. Der er så mange ting, vi ikke skriver. Og så kan det godt være, at hr. Dyrhund mener, at han kender mig så godt, men det gør han åbenbart ikke alligevel.

Så med hensyn til, hvad vi skal sammenligne det, som man er ved at lave nu, med, synes jeg altså, det er rimeligt nok at sige, at vi skal sammenligne med, hvordan ordningerne er. Så kan det godt være, at noget af det er bedre, og det er der lidt der er, men der er ingen fleksibilitet for de lavtlønnede.

Det, der er karakteristisk, er, at i dette Folke-ting var der et flertal for at bevare de solidariske ordninger, idet jeg går ud fra, at De Radikale også ville have været med. Det er der jo flertal for, så man behøvede ikke at have lavet det her. Og vi ville godt have været med til at stramme op på det dér med kapitalpension, det har vi hele tiden sagt, og vi vil skabe større fleksibilitet.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Hr. Bjarne Laustsen priser den efterlønsordning, som ligger på bordet her, i høje toner. Der er i hvert fald en række punkter i denne efterlønslov, som er så forringende for dem, der skal deltage i ordningen, at jeg synes, det er en elendig lov, vi behandler her i dag.

Jeg vil godt spørge hr. Bjarne Laustsen: Er der da slet ikke nogen skævvridning i denne her lov, som rammer nogle mennesker, som taber penge på efterlønsloven? Er der ikke en skævvridning i, at kontraktansatte ikke har mulighed for at gå på efterløn, når de er 60 år og skal afgå fra deres job? At man bliver forhindret i at gå på efterløn, fordi man bliver ramt på pensionen?

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg skal lige minde om, at korte bemærkninger skal være rettet til den foregående ordfører, og hr. Bjarne Laustsen er faktisk afskåret fra at svare på det spørgsmål, der er stillet.

Så er det hr. Mogens Andreasen som ordfører.

Mogens Andreasen (DF):

Som hr. Bjarne Laustsen sagde, er vi fremme ved målstregen, hvor et flertal her i Folketinget, når vi kommer til tredje behandling, vil vedtage det lovforslag, som vi taler om. Både regeringen og forligspartierne synes at være godt tilfredse med den udformning, loven vil få, men jeg har en stærk tvivl om, om det samme er tilfældet ude i befolkningen. Dér tror jeg ikke, man er så tilfreds med det lovforslag, der bliver vedtaget her.

Lovforslagets indhold har gennemgået en turbulent behandling hos regeringen og forligspartierne, og presset udefra har været årsag til flere ændringer i forhold til forligsteksten, som regeringen og forligspartierne enedes om under finanslovforhandlingerne. I hvert fald kan det slås fast, at der ikke siden indgrebet i overens-

komsterne har været så store protester og så stor opstandelse i befolkningen imod en lov, som der har været omkring efterlønsloven. Dansk Folkeparti finder, at de mange indsigelser mod loven er fuldt berettigede.

Dansk Folkeparti finder fortsat, at denne lov er en stærk forringelse i forhold til den gamle lov. Der er ingen sikkerhed for tilbagebetaling, hvis man undlader at benytte sig af retten til efterløn. Der sker modregning i kapitalpensioner, ratepensioner, indeksordninger, opsparing i Lønmodtagernes Dyrtidsfond osv., og for at fylde målet afkortes pensionsalderen fra 67 år til 65 år.

Det virker som en klar straffeaktion, når man bliver sat ned på et langt lavere økonomisk niveau end tidligere, samtidig med at ATP-pensionsmidlerne bliver forringet, når de skal udbetales over en længere årrække.

Der er heller ikke i loven taget højde for de kontraktansatte, f.eks. militært personel, brandmænd og andre, som er tvunget til at forlade deres job, når de bliver 60 år. Vilkårene for de kontraktansatte vil, såfremt man f.eks. ikke ønsker at benytte sig af efterlønsordningen, være en henvisning til dagpenge og aktivering inden for et halvt år.

Den eneste reelle ændring af efterlønslovsforslaget, regeringen har kunnet svinge sig op til, er, at bidragyderne, hvis de ikke benytter efterlønsordningen, kan få overført bidraget til en arbejdsmarkedspension eller en pensionsordning efter eget valg, altså ingen tilbagebetaling, men en fortsat binding af efterlønsbidraget, som vil være et helt oplagt objekt for senere højere beskatning.

Europa-Kommissionen har rettet henvendelse til den danske regering med spørgsmål om efterlønsordningen, og som det fremgik af arbejdsministerens svar i spørgetiden onsdag den 10. februar, er regeringen parat til at tage en retssag ved EF-Domstolen, hvis den danske efterlønslov underkendes som værende i strid med EU's regler om arbejdskraftens bevægelighed og rettigheder.

Hvis Danmark i en sådan situation taber ved EF-Domstolen, er der så fri adgang for borgere i de andre EU-lande til at komme på efterløn i Danmark?

Jeg skal gentage, at Dansk Folkeparti finder, at denne lov i forhold til den gældende lov i høj grad indeholder forringelser for dem, der vælger at gå på efterløn. Der sker indgreb i pensionsordninger, modregning i efterlønnen.

Efterlønsbidraget kan ikke tilbagebetales. Der sker en afkortning af efterlønsperioden ved nedsættelse af pensionsalderen, og der er usikkerhed om, hvorvidt denne lov overhovedet vil være gældende om få år. Dertil kommer usikkerheden omkring udfaldet af en eventuel sag ved EF-Domstolen.

Dansk Folkeparti har stillet tre ændringsforslag til lovforslaget, og jeg håber, de kan få støtte her i Folketinget. Jeg har dog ikke den største tiltro til, at det vil ske, men vi må jo se, hvordan resultatet bliver på det område.

Jeg skal til slut sige, at vi ikke kan støtte lovforslaget ved den endelige afstemning.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Der er ingen tvivl om, at efterlønsreformen er betydelig bedre end alt, hvad Dansk Folkeparti foreslår, ja, det tåler slet ingen sammenligning.

Jeg har hidtil forstået på Dansk Folkeparti, at man ville afskaffe ordningen, og så kan man selvfølgelig ikke tale med om eventuelt at støtte det forslag, for vi vil jo fremtidssikre. Vi vil bevare efterlønnen.

Når man så siger, at der er usikkerhed omkring ordningen, jamen så er det da netop Dansk Folkeparti med sine udtalelser, der gør, at der er usikkerhed omkring tingene. I alle mulige andre sammenhænge betyder det, at man kan få 6 partier og 142 mandater til at slutte op om sagen, politisk ro og stabilitet og sikkerhed også for fremtiden.

Jeg skal bare henvise til min ordførertale, hvor jeg sagde nøjagtig, hvad det var for nogle ting, og hvilke rettigheder man har. Og de 60-årige har – modsat hvad hr. Mogens Andreasen siger – nøjagtig de samme rettigheder, som de altid har haft. Der er overhovedet ingen ændringer på det felt.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Frandsgaard (FP):

Da vi havde hele efterlønsreformen til første behandling, gjorde Fremskridtspartiet opmærksom på, at vi ikke kunne være med af to årsager.

Den ene var, at i Danmark, hvor vi har verdens højeste skattetryk, og hvor befolkningen forventer at få nogle ydelser til gengæld, også i form af efterløn, ja, der kunne vi ikke være med til, at man var på vej til at afskaffe efterlønnen på den måde, at folk nu selv skal til at betale for den.

Hvis det derimod hang sammen med, at vi kunne sænke det enorme skattetryk, der er her i landet, så folk selv kunne betale for bl.a. det her, ja, så var det en anden sag. Så ville vi gerne medvirke til det.

Men det er ikke det, der er tale om. Det, der er tale om, er, at noget, som befolkningen tog som en selvfølge at de kunne få tilbage, når de betalte den enorme skat, ja, det bliver de nu til dels frataget. Derfor kan vi ikke stemme for det her lovforslag ved den endelige afstemning.

Men med hensyn til de ændringsforslag, vi behandler i dag, må jeg sige, at de tager nogle af de værste knaster af det, der var i det oprindelige lovforslag. Derfor kan jeg meddele, at de ændringsforslag, der er stillet af forligspartierne, vil vi stemme for i dag.

De tre ændringsforslag, der er stillet af Dansk Folkeparti, kan vi naturligvis også stemme for, for det er noget, som vi har sagt ved flere lejligheder.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Hr. Bjarne Laustsen påstod, at Dansk Folkeparti ville afskaffe efterlønsordningen. Det har vi aldrig sagt. Tværtimod har vi sagt, at den efterlønsordning, der var, hvor man fik efterløn, til man blev 67 år, også skulle bestå i fremtiden. Vi har aldrig udtalt noget andet.

Jeg ved ikke, hvordan hr. Bjarne Laustsen har fået den opfattelse. Det er jo fuldkommen hen i vejret. Men måske har hr. Bjarne Laustsen heller ikke lyttet til, hvad Dansk Folkeparti har sagt på andre områder.

Men jeg må fastslå én ting, og det er, at der stadig væk er forringelser, når man sætter folkepensionsalderen ned til 65 år, afkorter efterlønsperioden med 2 år. Der er stadig væk nogle ting omkring de kontraktansatte, som ikke er gode nok. De står i en situation, hvor de faktisk bliver ramt på deres pension, hvis de vælger at gå på efterløn, når de er 60 år. Hvis de venter, til de er 62 år, kan de slippe for det, men til gengæld skal de altså i aktivering i den tid, til de kan gå på efterløn.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg tror ikke, det fører til noget med yderligere debat med Dansk Folkeparti, og derfor skal jeg afstå fra det. Men det er i hvert fald, hvad man har sagt i skrift og tale på en lang række vælgermøder rundt omkring i landet. Det, der jo

står tilbage, når Fremskridtspartiet – undskyld, Dansk Folkeparti – kritiserer ordningen for forringelser osv., må jo være, at vi ikke ofrer nok på det. Der ser vi jo heller ingen forslag fra Dansk Folkeparti om, hvordan man vil finansiere selve ordningen her, og hvor alle de her ekstra milliarder og alle de gode ting, som Dansk Folkeparti vil klare for befolkningen, skal komme fra. Det ser vi aldrig nogen sinde forslag til, kun det modsatte.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Nu lagde jeg mærke til, da hr. Bjarne Laustsen var heroppe, at han var ved at tage fejl af Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti, og det har han åbenbart også gjort, når han har hørt, at Dansk Folkeparti skulle have sagt nej til en fortsættelse af den efterlønsordning, vi havde. Jeg tror også, hr. Bjarne Laustsen godt er klar over, at det ikke er den rene sandhed, han kommer herop med.

Lige gyldigt, hvad man siger til hr. Bjarne Laustsen eller Socialdemokratiet om den her efterlønslov, så priser de den i høje toner og tror, det er et guldæg, de har fundet. Lad os nu se i fremtiden, hvordan folk reagerer på det, der er lavet her, og som jeg kalder noget juks af en lovgivning over for de folk, der er nedslidt, og som har haft mulighed for at gå på efterløn uden at blive ramt på pensioner eller andre ting.

Frank Aaen (EL):

Det mest utrolige ved den debat, vi lige har haft, er i virkeligheden, at det er tydeligt, at Socialdemokratiet ikke har lært noget som helst af det forløb, der har været omkring efterlønnen. Det er tydeligt, at hr. Bjarne Laustsen står her på talerstolen og nærmest lukker øjnene og prøver at fremstille den efterlønsforringelse, der nu bliver gennemført, som en sejr. Nu er alle glade, kunne vi høre. Nej, alle er ikke glade. Det er stadig væk det største tillidsbrud i nyere tid mellem Socialdemokratiet og dets vælgere.

Hør også lige enkeligheden i debatten. Socialdemokratiet forsøger at sige, at SF også ville have lavet en dårligere efterløn, og kommer med det ene citat efter det andet af, hvad SF også ville. Jamen det er jo ikke noget forsvar for det skidt, man selv laver. Det, at andre måske også ville gøre det – og det betvivler jeg nu, i hvert fald ikke i det omfang, som det nu gennemføres – er jo ikke noget forsvar for, at

det er godt, det, man selv gør. Det er faktisk ikke andet end politisk drilleri i stedet for at forholde sig til indholdet.

Så kom det jo også frem i en af de korte bemærkninger, at det selvfølgelig er en forringelse, for formålet er, og det blev sagt både fra Socialdemokratiet og De Radikales ordfører, at færre skal gå på efterløn. Det er målet. Og hvis ikke færre går på efterløn, så ved vi også, at der ligger et notat ovre i Arbejdsministeriet, som man er parat til at tage op af skuffen, hvorefter man bare kan gennemføre flere forringelser: hæve efterlønsalderen, sænke efterlønsydelsen eller gøre noget af det andet, der skal sikre, at færre går på efterløn, for det er målsætningen med det hele.

Det, vi ser her, er endnu et skridt i retning af at udhule den solidariske velfærd. Den solidariske ordning, der var før, bliver med det her skubbet yderligere et skridt i retning af en individuel ordning, og det, man kalder en stor sejr med de ændringsforslag, som vi behandler i dag, er jo kun at understrege, at menneskene kan sætte pengene ind, og at de kan få dem tilbage igen.

Lad os forestille os, at vi gennemførte det princip overalt i velfærdssamfundet: Her er pengene til din tandlægekonto. Går du ikke til tandlægen, får du pengene igen. Her er penge til din bibliotekskonto. Går du ikke på biblioteket, får du pengene igen. Her er din sygehuskonto. Bruger du ikke sygehuset, får du pengene igen. Det er jo det princip, der ligger bag det her, som LO har sloges for – også meget ynkeligt – nemlig at understrege, at det her er blevet en mere individuel ordning i forhold til det, det var tidligere.

Det er faktisk et mønster, der er ved at tegne sig i udviklingen af vores velfærdssamfund. De solidariske principper, vi har gået og brystet os af som danskere, er blevet undermineret. Det største var på pensionsområdet, da vi gik fra folkepensionen over til arbejdsmarkedspensionerne. Nu har vi det her med efterlønnen. Så har vi diskussionen om mere brugerbetaling. Og ældre skal betale for deres hjemmehjælp, kommer der snart forslag om. Osv. osv. – alvorlige, dramatiske skridt væk fra det solidariske og over til det individuelle.

Så om selve indholdet i lovforslaget:

Jeg skal ikke gøre meget ud af det, men bare sige, at for mere end 90 procents vedkommende er der tale om forringelser for dem, som er nødt til at gå på efterløn på grund af, at de er ned-

slidte, eller på grund af, at de ikke længere kan fastholde deres placering på arbejdsmarkedet. For de 90 procents vedkommende får de forringelser i kroner og øre og forringelser af deres vilkår, herunder muligheden for at arbejde ved siden af, sammenlignet med den gældende ordning.

Alle fordelene bliver kun givet til dem, der kan vælge frit, alle dem, der står stærkt på arbejdsmarkedet, alle dem, der selv kan bestemme, om de vil holde op eller de vil fortsætte, alle dem, som ikke er nedslidte, og som ikke er truet af udstødning. De får fordelene, de kan slippe for modregning, hvis de venter et par år, og de kan få en kontant gevinst forærende, hvis de ikke går på efterløn.

I dag er det sådan, at man selv finansierer ordningen, og bruger man den så ikke, er det kun godt, for i dag giver vi altså med det, der ligger her, folk 100.000 kr. i hånden, hvis de ikke bruger ordningen.

Dét er også et meget uskønt princip, at man på den måde skal have pengene tilbage, hvis man ikke bruger en solidarisk ordning, og det er vel at mærke penge fra det offentlige, penge, som kunne bruges til solidarisk velfærd, man tager op af kassen og giver til dem, der ikke har brug for at udnytte efterlønsordningen.

Så siger Socialdemokratiet, at hermed har man sikret efterlønnen for evigt, men det passer ikke; man har forsynet kommende regeringer med et klart håndtag til at afskaffe efterlønsordningen, for man behøver bare at sige: Jamen vi forringer den, og de, der er utilfredse, kan bare få pengene igen. Vi gider ikke høre mere ballade. De, der er utilfredse med forringelsen, får bare pengene igen.

Det er nemmere at forringe efterlønnen, end det var før det her makværk.

Og lad os endelig erindre hinanden om, at der var et solidt flertal i Folketinget for at lave småjusteringer i den gamle efterlønsordning. Der var henover midten og hele vejen over til venstrefløj en stort flertal. Man behøvede overhovedet ikke at inddrage efterlønsordningen i finanslovforhandlingerne.

En af de største politiske dumheder, der er begået, er, at man helt frivilligt inddrog efterlønsordningen i finanslovforhandlingerne, hvor man pantsatte efterlønsordningen til partiet Venstre, som i virkeligheden både dengang og nu ønsker at afskaffe den fuldstændig. Og så pantsatte man den i stedet for at lave den sam-

men med dem, der var positive over for efterlønnen!

Det er noget politisk makværk, og man kan lige så godt indrømme det, og det ville være klædeligt, hvis Socialdemokratiet ville indrømme, at det er en fejl, man har gjort.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg er glad for, at hr. Frank Aaen og Enhedslisten også er kommet til at elske efterlønnen, sådan som Socialdemokraterne har gjort i mange år. Det var jo sådan i 1978-79, da efterlønsordningen blev skabt, at hr. Frank Aaens daværende parti ikke var særlig stemt for den ordning. At man er blevet ret begejstret for ordningen, er noget, som er kommet hen ad vejen. Ikke desto mindre har Enhedslisten jo også foreslået ændringer i efterlønnen, bl.a. modregning, endda hårdere, end vi har foreslået her.

Og lad os nu se, hvordan det går, bliver der sagt.

Jamen vi ved allerede nu, at 95 pct. siger, at de gerne vil være med.

Og så vil jeg bare sige, at det, Enhedslisten kalder forringelser, jo ikke er forringelser, for de ledige og nedslidte 60-årige kan fortsat gå på efterløn som 60-årige, og de ledige får endda en stor forbedring.

Set over 5 år er der ikke nogen økonomisk forringelse, men der bliver mere fleksibilitet, og derfor er vi også glade for at konstatere, at også Enhedslisten ude på møderne opfordrer folk til at melde sig til og være med i ordningen fremover, så vi kan have efterlønsordningen i mange år.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg må jo erkende, at der ikke er meget nyt i hr. Frank Aaens argumentation, fra vi førstebehandlede det her forslag. Men jeg vil da gerne gøre den meget lille bitte tilståelse, at også dengang talte hr. Frank Aaen med stor vægt i stemmen om 90 procents forringelser, så stor en vægt, at man måske var ved at blive lidt i tvivl om, hvad det var, man var i gang med, men at jeg efterfølgende, nu hvor der altså er gået 3-4 måneder, hvor det her har været behandlet alle mulige steder i vort samfund, har jeg undervejs i større og større omfang kunnet konstatere, at hr. Frank Aaen ikke har ret i sine påstande. Alle ansvarlige faglige ledere i dette samfund anbefaler deres medlemmer at tage denne efterløns-

ordning, og i takt med, at de kommer ned i substansen, roser flere og flere denne ordning, også de stærke kritikere, der stod og råbte sammen med hr. Frank Aaen i december måned. Og jeg kan kun konstatere, at som tiden går, får hr. Frank Aaen mere og mere uret, og det glæder jeg mig utroligt over.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Ja, de tyndbenede argumenter for det elendige, man er ved at lave her, fortsætter med, at man tager fat i, at da efterlønsordningen i sin tid blev indført, var der partier, der undlod at stemme for den. Men hvorfor undlod de i sin tid at stemme for den? For det første i protest mod den lave ydelse i slutningen af efterlønsperioden, som nu i øvrigt afskaffes, og for det andet fordi der dengang var en filosofi, der gik ud på, at man skulle presse de ældre til at gå på efterløn for at give plads til de unge, og hvor vi sagde: Det kan ikke være meningen; meningen må være at skabe beskæftigelse til alle, der vil i arbejde.

Det var argumentationen, og det ved hr.

Bjarne Laustsen i øvrigt godt.

Og så om det andet ynkværdige, som både hr. Bjarne Laustsen og hr. Poul Erik Dyrland var inde på: at nu opfordrer alle jo til, at man skal tilmelde sig efterlønnen:

Javel, det er korrekt, men for det første ville det da være tåbeligt, hvis lønmodtagerne selv afskaffede efterlønnen endegyldigt ved ikke at tilmelde sig den, og for det andet: Når faglige ledere har så travlt med at rose den og sige, at nu skal man tilmelde sig efterlønsordningen, er der jo en meget gusten årsag til det; det ved vi jo godt. Faglige ledere var jo bange for, at når folk begyndte at tænke på, om de nu skulle betale efterlønskontingentet, kunne de måske også få den tanke, om de gad betale fagforeningskontingentet.

Det er jo et slagsmål om medlemmer og om en fortsat høj medlemsprocent inden for de faglige områder, og det støtter vi sådan set også, men det er jo ikke, fordi man elsker forringelsen af efterlønsordningen.

Jeg kan bare notere, at Socialdemokratiets ordfører her i dag intet har lært – intet har lært – og simpelt hen lukker øjnene og opbygger en illusion og prøver at vende alle tingene på hovedet og tror, at bare fordi folk siger, at de trods alt alligevel holder ved, er det, fordi de er glade for det skidt, der sker.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg skal love, at det er sidste gang, jeg prøver at drille hr. Frank Aaen i dag, men når nu hr. Frank Aaen siger, at den væsentligste begrundelse for, at DKP ikke kunne støtte forslaget i sin tid, var de lave ydelser, må jeg sige: Nu har vi jo fået løst det problem, men selv om vi har løst det største kerneproblem, som DKP havde dengang, kan man altså stadig væk ikke støtte det. Men jeg vil da gerne rose hr. Frank Aaen for, at efter at man er kommet med en lang række kritiske bemærkninger om forslaget, var det første gang, jeg hørte, at der var en positiv bemærkning om vores forslag, og det vil jeg gerne kvittere for.

Poul Erik Dyrland (S):

Hvis man lyttede til hr. Frank Aaens sidste indlæg her, ville enhver kunne høre, at hr. Frank Aaen får større og større problemer med argumentationen. Den bliver mere og mere skinger.

Nu er de faglige ledere altså useriøse, så vidt jeg kan forstå hr. Frank Aaen, og årsagen til, at de faglige ledere anbefaler efterlønsordningen, er, at de er bange for deres kontingentkroner!

Det kunne jeg godt tænke mig at høre hvad de faglige ledere siger til, for det er useriøst af hr. Frank Aaen. Og jeg har tillid til de faglige ledere, jeg har tillid til, at de er seriøse, men det har man altså ikke i Enhedslisten.

Jeg er klart af den opfattelse, at de faglige ledere – og det gælder ikke alene på topplan, det gælder ude i alle geledderne – nu anbefaler denne efterlønsordning, fordi substansen i den er god. Det er det, man har fundet ud af, og det er det, man går ud og siger: Punkt for punkt for punkt synes man rent faktisk det her er skruet godt og fornuftigt sammen. Og det er i øvrigt også det, i tusindvis af folk siger ude omkring på informationsmøderne, så jeg tror, hr. Frank Aaen kommer de forkerte steder.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg har faktisk deltaget i ganske mange faglige møder, og jeg har faktisk ikke været ude for, at faglige ledere på noget tidspunkt har rost den her forringelse af efterlønsordningen. Jeg har hørt folk argumentere for, at man dog alligevel skal tilmelde sig den, for det første for ikke selv at være med til at afskaffe den, og for det andet fordi den trods alt giver en valgmulighed, når

man er oppe i alderen, men ikke, fordi man synes, den er god.

Det er en illusion, som den socialdemokratiske ordfører har bildt sig selv ind, at det er, fordi folk elsker ændringen. Det er det ikke; det er, fordi man ikke vil være med til fuldstændig at afskaffe efterlønnen.

Og så om, at det, at de 92 pct. af dagpengesatsen nu bliver efterlønssatsen, skulle været noget, vi roser:

Det gør vi ikke. Vi mener ikke, at den skulle være under 100. Den burde have været 100.

Jeg vil i øvrigt sige til den socialdemokratiske ordførers oplysning, at på grund af forringelsen af dagpengesatsen er de 92 pct. af dagpengesatsen endda mindre end de 83 pct. af dagpengesatsen for 20 år siden. Så det er stadig væk meget ringere, end dengang man indførte efterlønnen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-6 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7 forkastedes, idet 11 stemte for, 83 imod; 6 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 8 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9 forkastedes, idet 11 stemte for, 84 imod; 9 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 10-14 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 15 forkastedes, idet 11 stemte for, 84 imod; 9 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 16-22 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden behandling af lovforslag nr. L 175: Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Nedsættelse af folkepensionsalderen fra 67 til 65 år m.v.).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 5/2 99. Første behandling 12/2 99.
Betænkning 20/4 99).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 18 stemte for, 83 imod; 3 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2-5 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.